

อิทธิพลของสภาพการณ์และความเชื่อในเรื่องอัคลิขิต
ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการ คล้อยตาม

นางสาวอรารรณ สุชีธรรมรักษ์

006424

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

Influence of Situations and Belief in Internal - External
on Conformity Behavior

Miss Orawan Sukitamarak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

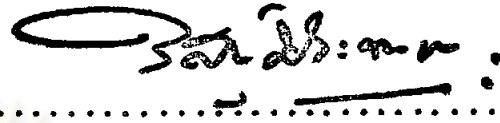
Graduate School

Chulalongkorn University

1975

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....ประธานกรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของสภาพการณ์และความเชื่อในเรื่อง อคติชีวิตที่มี
ต่อพฤติกรรมกรรมการ คล้อยตาม

ชื่อ

นางสาวอรวรรณ สุชีธรรมรักษ์

แผนกวิชาจิตวิทยา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของสภาพการณ์และความเชื่อในเรื่อง อคติชีวิตที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการ คล้อยตาม โดยจัดสภาพการณ์ 2 ชนิด คือ สภาพการณ์ที่เป็นกลุ่มครู และสภาพการณ์ที่เป็นกลุ่มเพื่อน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายและหญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2517 วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ จำนวน 80 คน ซึ่งเป็นผู้ได้รับคะแนนจากแบบสอบถามวัดความเชื่อในเรื่อง อคติชีวิตสูงและต่ำ 20% แบ่งออกเป็นกลุ่มที่มีความเชื่อในอคติชีวิตจากภายใน และกลุ่มที่มีความเชื่อในอคติชีวิตจากภายนอก นำกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการ คล้อยตามเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวของแอสซ์ ภายใต้สภาพการณ์ที่กำหนดให้ ผู้รับการทดลองของแต่ละคนจะเข้ารับการทดลองภายใต้สภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่งเท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of variance) โดยมีสภาพการณ์ ความเชื่อในเรื่องอคติชีวิต และเพศ เป็นตัวแปรอิสระ พฤติกรรมกรรมการ คล้อยตามเป็นตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

1. สภาพการณ์ที่เป็นกลุ่มครู และสภาพการณ์ที่เป็นกลุ่มเพื่อน มีผลทำให้นักศึกษามีระดับพฤติกรรมกรรมการ คล้อยตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาที่เข้ารับการทดลองในกลุ่มครูมีพฤติกรรมกรรมการ คล้อยตามสูงกว่านักศึกษาที่เข้ารับการทดลองในกลุ่มเพื่อน

2. นักศึกษาที่มีความเชื่อในอัตลัษิตจากภายใน และนักศึกษาที่มีความเชื่อในอัตลัษิตจากภายนอก มีระดับพฤติกรรมการคล้อยตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่มีความเชื่อในอัตลัษิตจากภายนอกมีพฤติกรรมการคล้อยตามสูงกว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อในอัตลัษิตจากภายใน

3. นักศึกษาชายและหญิง มีระดับพฤติกรรมการคล้อยตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมการคล้อยตามสูงกว่า นักศึกษาชาย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2

Thesis Title : Influence of Situations and Belief in
Internal-External on Conformity Behavior.

Name : Miss Orawan Sukitamarak

Department : Psychology

Academic Year : 1974

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the influence of situations and Belief in Internal-External on conformity behavior by arranging two situation groups; namely, an instructor group and a peer one.

The subjects were eighty male and female second year students of Uttaradit Teacher College during the 1974 academic year. Their scores were in either the highest or lowest 20% were divided into an internality and externality group. The Conformity Test was constructed according to Asch to study the conformity behavior of each subject individually under given situations. The Three-way Analysis of Variance was applied to analyze the data. The instructor or peer group situation, belief in Internal-External Control and sex were independent variables while conformity behavior was a dependent variable.

The research findings were as follows:

1. There was a significant difference ($P < .01$) in conformity behavior between the subjects in the instructor group situation and peer group situation. That is, the subjects in the instructor group had a higher degree of conformity than those in the peer group.

2. There was a significant difference ($P < .05$) in conformity behavior between internality and externality. That is, the externality group had a higher degree of conformity than the internality group.

3. There was a significant difference ($P < .05$) in conformity behavior between male and female student groups. That is, females showed higher conformity than males.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ดร. ชุมพร บงกิตติกุล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากคณาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ ที่อำนวยความสะดวก อีกทั้งให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดี และขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่ช่วยเหลือเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

อรวรรณ สุชีธรรมรักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการภาพประกอบ	ฉ

บทที่

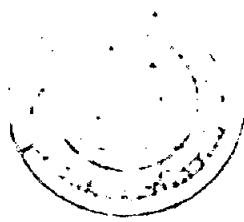
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	33
	สมมติฐานของการวิจัย	33
	ข้อตกลงเบื้องต้น	34
	ความจำกัดของการวิจัย	34
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	34
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	36
2	วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล	37
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
	เหตุผลในการเลือกใช้แบบสอบถาม	38
	การหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม	46
	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	46

	การจัดสภาพการณ์ในการทดสอบ.....	49
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
	การตรวจให้คะแนน.....	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4	การอภิปรายผลการวิจัย.....	62
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	67
	บรรณานุกรม.....	72
	ภาคผนวก.....	77
	ประวัติการศึกษา.....	89

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

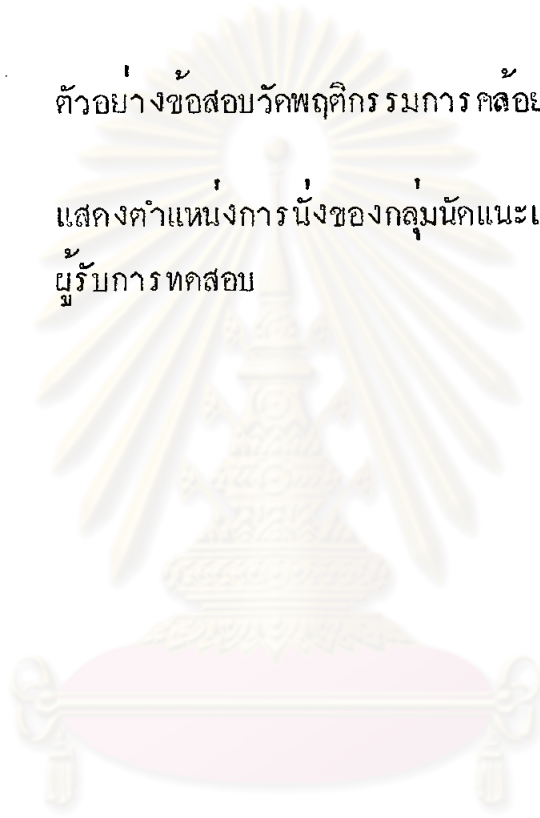
ตารางที่	หน้า
1	คำมีชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....47 ความแปรปรวน อำนาจจำแนกของแต่ละข้อ และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามวัดความเชื่อ เชื่อในอัตลัษิตจากภายใน – ภายนอก
2.	แสดงความยาวเส้นตรงของข้อสอบแต่ละขุ.....53 ของแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการ คลอดตาม ซึ่งมีหน่วยเป็นนิ้วฟุต
3	แสดงคำมีชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบน.....56 มาตรฐานของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ วัดพฤติกรรมการ คลอดตาม
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน.....57 ที่ได้รับจากแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการ คลอดตาม

ฉ

รายการ ภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1	ตัวอย่างข้อสอบวัดพฤติกรรมการศรัทธา.....48
2	แสดงตำแหน่งการนั่งของกลุ่มนักแนะและ.....51 ผู้รับการทดสอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย